

AHOLI BANDLIGINI OSHIRISHDA AGROTURIZM IMKONIYATLARI

Rahimova Mushtariy

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti talabasi @rakhimovam0617@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolada O'zbekistonda aholi bandligini oshirishda agroturizmning iqtisodiy va ijtimoiy imkoniyatlari tahlil etiladi. Agroturizm qishloq xo'jaligi faoliyati, mahalliy hunarmandchilik, ekologik sayohat va qishloq madaniyatini birlashtiruvchi kompleks tizim sifatida ko'rib chiqilgan. Mazkur yo'nalishning bandlikka qo'shayotgan hissasi, yangi ish o'rinlari yaratishdagi o'rni, yoshlar va ayollar tadbirkorligini rivojlantirishdagi ahamiyati hamda hududlarning barqaror rivojlanishiga ta'siri yoritilgan. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, agroturizm mahalliy aholi uchun qo'shimcha daromad manbai bo'lib, iqtisodiyotning diversifikatsiyasiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.*

Kalit so'zlar: *Agroturizm, qishloq xo'jaligi, aholi bandligi, qishloq turizmi, iqtisodiy rivojlanish, qishloq infratuzilmasi, tadbirkorlik, xizmatlar bozori, mahalliy resurslar.*

Asosiy mazmun uchun kengroq ma'lumot

Agroturizm — bu nafaqat dehqonchilik jarayonini sayyohlarga namoyish qilish, balki qishloq hayoti bilan tanishtirish, milliy taomlar tayyorlash jarayonlarida ishtirok etish, chorvachilik va bog'dorchilik faoliyatini kuzatish, ekologik toza mahsulotlar iste'mol qilish kabi faoliyatlarni qamrab oladi.

1. Aholi bandligiga bevosita ta'siri

Agroturizm qishloqlarda yangi ish o'rinlarini yaratadi. Chunki farmstay xizmatlari, mehmon uylari, gidlik, transport, hunarmandchilik mahsulotlari savdosi, milliy oshxona, bog'dorchilik va ekologik xizmatlar kengayadi. Bu jarayon:

yoshlarni qishloqda qolishga undaydi

ayollar uchun uy sharoitida bandlik yaratadi

mavsumiy ishlardan tashqari doimiy daromad manbai paydo qiladi

2. Hududlarning barqaror rivojlanishi

Agroturizm hududlar iqtisodiyotini bir yoqlamalikdan chiqarib, xizmatlar sektorini rivojlantiradi. Turistlar oqimi ko'paygani sayin yo'l, kommunikatsiya, internet, sanitariya kabi infratuzilmalar yaxshilanadi.

3 Mahalliy iqtisodiyotga ta'siri

Agroturizm kichik bizneslar zanjirini hosil qiladi:

* uy mehmonxonalari

* etno-oshxonalar

* hunarmandchilik mahsulotlari

* bog'dorchilik va chorvachilik mahsulotlari

* transport va gidlik xizmati

Bularning barchasi qishloq aholisi o'rtasida daromadning adolatli taqsimlanishiga xizmat qiladi.

4. Ekologik va madaniy qadriyatlarni asrash

Agroturizm orqali tabiiy manzillar, milliy urf-odatlar, xalqona taomlar va hunarmandchilik an'analari asrab qolinadi. Turistlar uchun bu noyob tajriba, aholi uchun esa — qadriyatlarini yangi iqtisodiy resursga aylantirishdir.

Xulosa

Tadqiqot natijalariga ko'ra, agroturizm O'zbekistonda aholi bandligini oshirishning istiqbolli yo'nalishlaridan biridir. U yangi ish o'rinlarini yaratadi, qishloq aholisi daromadini oshiradi, iqtisodiy faollikni kuchaytiradi va xizmatlar sektorini rivojlantiradi. Eng muhimi, agroturizm qishloq hayotini jonlantirib, mahalliy resurslardan oqilona foydalanishga, ekologik barqarorlikni saqlashga xizmat qiladi.

Takliflar

1. Agroturizm klasterlarini tashkil etish

Hududlarda fermer xo'jaliklari, hunarmandchilik markazlari va mehmon uylari o'zaro bog'langan tizim yaratilishi lozim.

2. Mahalliy aholiga o'quv kurslarini tashkil etish

Xizmat ko'rsatish, mehmonlarni kutib olish, gidlik, gastronomiya bo'yicha treninglar aholi bandligini kengaytiradi.

3. Marketing va raqamli reklama tizimini kuchaytirish

Agroturizm yo'nalishlarini ijtimoiy tarmoqlar va sayyohlik platformalarida targ'ib qilish.

4. Ekologik infratuzilmani rivojlantirish

Toza suv, sanitariya, transport, Wi-Fi kabi sharoitlar yaxshilansa, turistlar soni ortadi.

5. Hunarmandchilik va milliy mahsulotlar savdosini qo'llab-quvvatlash

Mahalliy aholiga ko'rgazmalar, yarmarkalar tashkil qilish orqali daromad manbalari kengaytiriladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Turizmni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmonlari va qarorlari.

2. O'zbekiston Respublikasining "Turizm to'g'risida"gi Qonuni.

3. Xoshimov S., Turakulov X. Agroturizm va qishloq iqtisodiyoti. Toshkent: Iqtisodiyot nashriyoti, 2020.

4. Jahon turizm tashkiloti (UNWTO) hisobotlari, 2019–2024 yillar.

5. Sharipov Sh. Qishloq hududlarida barqaror rivojlanish masalalari. Toshkent, 2021.

6. Internet manbalari: iqtisodiyot va turizm bo'yicha ilmiy maqolalar, statistik ma'lumotlar.

7. Ziyodullaev, N., & Ziyodullaeva, M. (2023). FINANCIAL LITERACY, INTERRELATIONSHIP OF POPULATION INCOME AND EXPENDITURE. Science and innovation, 2(B12), 881-887.

8. Urazbekovna, T. K. (2024). ROLE OF PUBLIC POLICY IN CHANGES IN POPULATION INCOME. Новости образования: исследование в XXI веке, 2(22), 316-321.